

SAMOROST

Editorial

Vážení přátelé zeleného údolí, někteří z vás už se ptali, kdy zase SAMOROST vyjde, jiní se s ním setkávají poprvé. Co nás v prvním letošním čísle čeká? Tentokrát omezíme tradiční reportáže z prázdninových aktivit a zavedeme mimořádnou rubriku o zájmových kroužcích na škole. Větší prostor bude věnován pracím žáků, protože jsou ve škole nejen šikovní češtináři, ale i fotografové. Bonbónek na dortu – absolvent a student Vysoké lesnické školy v Brně Jan Poláček na nás nezapomíná a neustále nás zásobuje vynikajícími povídkami, které budeme postupně otiskovat. A na konec – jako vždy, hledáme spolupracovníky, které by lákalo vtisknout časopisu svou tvář a vyzkoušet si své schopnosti všeho druhu.

Protože už letos mnoho dalších čísel nestihneme, nezbývá než se rozloučit s letošními maturanty a popřát jim mnoho úspěchů a štěstí v příštích letech.

-moon-

Týden v Gmundenu

Je ráno 12. května, právě se připravujeme k odjezdu na týdenní zahraniční stáž v Gmundenu v Rakousku. Dvanáct studentů druhého ročníku bylo předem vybráno dle prospěchu německého jazyka. Těsně před odjezdem se dozvídáme, že jeden spolužák onemocněl. Nestačili sehnat náhradníka, tudíž nás vyjíždí jen jedenáct a dva učitelé jako řidiči a odborný dozor. První zastávka probíhala v Českých Budějovicích. Zde se setkáváme s ředitelem školícího a vzdělávacího střediska v Gmundenu. Trochu nejistě si s ním podáváme ruce. „No, co první německá konverzace?“ On slibuje že i přes to, že Rakousko má tento den státní svátek, bude se nám celý den věnovat a ukáže nám některé památky a zajímavá místa. Nás všechny však z celého dne nejvíce zajímá oběd v Linci v „Mc'Donaldu“, který nám každému ochotně platí.

V podvečerních hodinách přijíždíme do Gmundenu. Jen jsme vylezli z auta, obdivujeme krásný zámek, ve kterém nás sám pan ředitel ubytovává. A to okolí, stojíme na břehu velkého jezera s průzračnou vodou asi tak 450

metrů nad mořem a naproti jakoby se tyčila špičatá Sněžka. Koukáme na šestnáct set metrů vysoký štít osvětlený sluncem.

Následující den se ještě trochu rozkoukáváme, jak to tady vlastně chodí. Máme se tu zdokonalit v jazyce, poznat jejich lesnictví, ale i něco málo

odpracovat. To je i téma následujících tří dnů. Jsme rozděleni do tří skupin, které vystřídají tři pracoviště. Dvě v lese u soukromníků a třetí v areálu zámku. Z práce se už vždycky těšíme na večerní posezení, zpívání a hraní. Však sebou máme tři hudebníky!

Druhý večer přišel pan ředitel, že nás vezme na vyjíždku. Ukázal nám nádherná místa a výhledy. Jako vrchol nám každému kupuje veliký zmrzlinový pohár. Třetí den pracujeme jen dopoledne. Odpoledne se jdeme podívat do zvířecího parku. No a večer sedíme, povídáme, hrajeme, zpíváme a najednou je skoro k ránu. Vstává se těžko, to už tu je den odjezdu. Ráno dlouhé loučení a předávání listin a darů.

Pak následuje vyvrcholení týdne, pro nás velmi zajímavá ukázka soustředování dříví vrtulníkem.

Rychlý oběd, po němž už nás čeká jen cesta domů.

Jaroslav Tesář

MYSLIVECKÁ KUCHYNĚ

Již od 1. ročníku navštěvuji kroužek myslivecké kuchyně. Obzvláště letos byl o něj veliký zájem. Překvapivě i větší na kluků dokáže najít ve vaření zájem. Scházíme se přibližně jedenkrát za měsíc nebo za dva, podle času všech a hlavně podle času vaší milenky kuchyně paní Pálové. Před vařením vždy předchází schůzka, na té se domluvíme, jaká dobrota nás zachrání od večere ve školní jídelně.

V případě nutnosti se složíme na maso, nebo potřebné suroviny (pokud je neposkytnou z jídelny) a můžeme začít. Některá vaření vyžadují celodenní soustředění, s jinými jsme hotovi za kratší čas. Třeba opékání prasete se kluci z vošky věnují celý den, ale výsledek prý stojí za to. O dost přišel ten, kdo neochutnal. Největší „boj“ je vlastně o vaření, protože kroužek probíhá na chatě, na školním polesí, je třeba uklidit. Takže, kdo vaří, neuklízí. Myslím, že je to jeden z nejlepších kroužků ve škole.

O zábavu není nikdy nouze, nikdo se zatím neotrávil, ani jinak nezranil a podle toho usuzuji, že nám vaření jde vlastně na jedničku.

KYNOLOGICKÝ KROUŽEK

Na činnosti kynologického kroužku v roce 2008 se pod vedením vychovatele p. V. Janečka podílelo pravidelně 12 žáků Vyšší odborné školy lesnické a Střední lesnické školy v Písku, kteří v kotcích školního psince chovali 5 psů (v dobách honů až 11 psů). Výcvik psů probíhá v arboretu školy nebo v přílehlé honitbě za arboretem. Na školním polesí výcvik neprobíhá z důvodu velké vzdálenosti od školy. O víkendech a prázdninách vůdci své psy cvičí v domácí honitbě.

V letošním roce byly rozšířeny kotce o další dvě místa, o které se přihlásili noví zájemci a bylo jim vyhověno.

Současně jsou v kotcích 3 jezevčici, 1 fokterier a 1 bullteriér.

S pozdravem myslivecké kynologii zdar!

Pavel Kouba

MYSLIVECKÝ KROUŽEK

V mysliveckém kroužku je registrováno, a různou intenzitou se do jeho činnosti zapojuje, celkem 65 žáků (zejména střední lesnické školy, ale i vyšší odborné školy lesnické), kteří si pod vedením učitele praktickým vykonáváním řady manuálních i intelektuálních kvalifikovaných činností ve školní honitbě „Hůrky“ doplňují a prohlubují vědomosti a dovednosti nabyté ve vyučování předmětu Myslivost. Myslivecký kroužek tak ve školním roce 2008/09 zajistil příkrmování zvěře v době nouze, průběh honů v lovecké sezóně a zavádění zahraničních hostů, vypomáhal při mysliveckých akcích školy, prováděl opravy mysliveckých zařízení, úpravy loveckých chodníků, práce v obůrkách a přípravu hnízdišť pro divoké kachny.

SOKOLNICKÝ KROUŽEK

Sokolnický kroužek navštěvovalo 1x týdně pravidelně 10 žáků střední lesnické školy i vyšší odborné školy lesnické, pod vedením p. P. Čermáka, DiS. Průběžně se seznamovali s bionomií dravců, specifickými aspekty myslivosti a ochrany přírody, a - samozřejmě - sokolnictvím, spolupracuje se sokolnickým střediskem Písek (které ho zaštiťuje). Zájemci si vyrobili sokolnickou rukavici, brašnu a výstroj pro dravce (čepičky, dloužec, chvatová a rolničková poutka), pečovali o sokolnickou komoru a její okolí, voliéry, přístřešky.

STŘELECKÝ KROUŽEK

Počet členů střeleckého kroužku v letošním roce 2008/09 – 8 členů. Střelby probíhají na střelnici „Provazce“ a střelnici SLŠ. Zastoupení členů kroužku: 6 – 1.C, 2 – 2. ročník.

Cílem kroužku je seznámit členy kroužku se základy sportovní střelby a bezpečným zacházením se střelnou zbraní. Samozřejmostí je ohleduplné chování žáků v kolektivu a reprezentace školy na veřejnosti.

V letošním roce se podařilo díky panu řediteli sehnat finanční grant na nákup nábojů a sportovní zbraně. Touto pomocí střeleckému kroužku finančně ulehčilo. Zájem o kroužek je poměrně značný.

ROZVOJ MYSLIVECKÉHO TROUBENÍ NA NAŠÍ ŠKOLE

Myslivecké troubení v České republice zaznamenává v poslední době renesanci. Troubení se stává módní a prestižní záležitostí. Svědčí o tom nejen strmý nárůst počtu členů Klubu trubačů při ČMMJ, ale také fakt, že trubače můžeme vidět při každém honu nebo slavnostní myslivecké příležitosti. Protože se i náš trubačský kroužek k tomuto trendu připojil, chtěl bych s jeho činností a rozvojem seznámit veřejnost.

Trubačský kroužek působí na naší škole řadu let, v loňském školním roce však nastaly určité změny v jeho fungování. Stejně jako v minulých letech jezdil jednou za 14 dní vyučovat troubení do naší školy pan Aleš Sládek, člen Zámeckého tria Hluboká nad Vltavou. Troubit se učilo, převážně na borlice, 12 studentů. Cílem většiny hráčů bylo zvládnout Trubačské desatero Prof. A. Dyka, tj. zatroubit na honu. Jednoduché signály jsme troubili jen v jednohlasu s heslem: „Na ty podzimní hony nám to stačí.“

V lednu 2008 přijeli do naší školy zastupci Trubačského púlkruhu FLE v Praze, aby nás informovali o prvním ročníku Akademické soutěže v mysliveckém troubení, kterou uspořádali pro studenty základních, středních a vysokých škol. Porovnání naší kvality s ostatními školami bylo pro nás výzvou. Rozhodli jsme se vytvořit smíšený soubor (4 borlice, 2 lesnice) a nacvičit tři skladby v trojhlasu. Jelikož nikdo z nás neměl zkušenost se souborovou hrou nebo laděním nástrojů a naše znalost not také nebyla valná, trochu nám to skřípalo. Každý den jsme však pilně trénovali a říkali jsme si, že na studentské soutěži budou podobné soubory jako ten náš. Po příjezdu do Školního lesního podniku v Kostelci nad Černými lesy, kde se soutěž konala, nám ztuhl úsměv na tváři už při pohledu na porotu. Ta byla složena ze špičkových hráčů na lesní roh v předních českých orchestrech a odborníků na loveckou hudbu. Když jsme pak slyšeli například soubory FLD v Brně, FLE v Praze nebo SLŠ Hranice, zjistili jsme, že konkurence je velice kvalitní. V konečném pořadí soutěže obsadil náš Soubor trubačů lesnických škol Písek 15. místo. Pro nás však byla hlavní naše účast a především zjištění, že kvalita trubačů roste a my bychom neměli zůstat pozadu. S dávkou motivace a odhodlání jsme se proto pustili do další práce.

V druhé polovině školního roku navštívil dvakrát naši školu Mgr. Petr

Duda, člen České filharmonie a Loveckého tria Praha, lektor v Trubačské škole Josefa Selementa v Praze a odborník na výchovu a vzdělávání trubačů. Vysvětlil nám, jak máme náš soubor vést aby byl kvalitní a funkční. Poradil nám, abychom si soubor řídili sami a ubírali se určitým směrem ke stanovenému cíli. Také nás upozornil na výchovu nových trubačů, protože čtvrtáci odcházejí, prváci přicházejí a soubor se tak stále obměňuje. Protože jeho semináře měly kladný ohlas, domluvili jsme se na spolupráci s Trubačskou školou Josefa Selementa i v dalším roce. Tak jsme v loňském roce slibně nastartovali rozvoj našeho souboru, vnesli jsme do trou-

bení potřebný systém a řád a od září naplno pracujeme.

Náš velký soubor má v letošním školním roce 25 aktivních členů. Jádrem souboru tvoří čtyřčlenný malý soubor, složený ze studentů třetího ročníku. Tento tým organizuje chod kroužku, například spolupráci s lektory, notový materiál, zkoušky a vystoupení souboru, informovanost o aktuálním dění v Klubu trubačů, přípravu nástěnky a také pokladnu. Hlásí se hodně zájemců z prvních ročníků, v souboru jich jsou zhruba dvě třetiny. Ne každý však u tohoto koníčku vydrží. Když začátečníci zjistí, že za každým signálem jsou hodiny pravidelného tréninku, skončí často dřív, než začali. Nejnákladnější pro začátečníky je koupě nástroje (borlice 5000 Kč, lesnice 10000 Kč). Aby hned každý nemusel kupovat drahý nástroj, může si pro začátek půjčit školní. Vyzkouší si, který typ nástroje mu vyhovuje, jestli ho bude troubení bavit, apod. Protože školních lesnic a borlic je omezený počet, od druhého ročníku musí každý mít vlastní.

Místo pana Sládka z Hluboké zajišťují výuku lektori z Trubačské školy Josefa Selementa. Jednou měsíčně k nám dojíždí Bc. Otakar Švec, k němu se jednou za čtvrt roku připojuje Mgr. Petr Duda. Kromě toho se každý týden

scházíme sami. Vyučující sestavili plán výuky, podle kterého budeme postupovat. Připravujeme také vánoční koncert a chtěli bychom se zúčastnit druhého ročníku Akademické soutěže a Národní soutěže mysliveckých trubačů. Naše snažení bude na konci roku završené zkouškou před odbornou porotou, aby si každý mohl ověřit, jak se za rok zlepšil.

Repertoár skladeb, které hrajeme ve velkém souboru, je z důvodu velkého počtu začátečníků omezen převážně na jednoduché signály autorů A. Dyka a P. Dudy (cca 12 signálů). Pokročilejší trubači v malém souboru zvládají složitější skladby J. Selementa, P. Vacka a jiných autorů (cca 40 skladeb). Mezi nejobtížnější, které jsme zařadili do repertoáru, patří například části z Hubertské mše B dur – Gloria a Finále.

Na financování naší činnosti (především placení lektorů) se významnou měrou podílí škola, část však přispíváme sami. Při troubení na mimoškolních akcích si nějaké peníze „vytroubíme“, takže částka, kterou platíme není nikterak vysoká.

Hlavní myšlenkou je, že s troubením může začít každý, kdo má zájem a najde si čas. Škola poskytuje kvalitní zázemí, špičkové lektory a je na každém, jak se vypracuje. Někdo si vystačí jen se základními signály pro mysliveckou praxi, složitější fanfáry na soutěži zatroubí jen ti nejvytrvalejší.

Posláním našeho souboru je reprezentace školy. Pod názvem Soubor trubačů lesnických škol Písek vystupujeme na akcích, které naše škola pořádá (Den stromu, pasování, školní hony atd.), ale i při nejrůznějších příležitostech, na které jsme zváni (konference o Karlu Klostermannovi, atletické závody, taneční, otevření výstavy v rakouském Gmundenu). Snažíme se také účastnit se akcí pořádaných Klubem trubačů při ČMMJ (Letní kurzy trubačů, trubačské soutěže). Zkrátka slavnostních chvil, při kterých nás můžete slyšet je dost a věřím, že se při některé z nich uvidíme.

Na závěr bych chtěl poděkovat nejen našim lektorům, kamarádům trubačům a všem, kteří nám pomáhají, ale především vedení školy, které kroužek velmi podporuje, konzultuje s námi všechny problémy a snaží se nám vyhovět.

Petr Kolář

TRUBAČSKÁ SOUTĚŽ

O víkendu 13. – 15. března 2009 jsem se s několika kamarády vypravil na trubačskou soutěž do Kostelce nad Černými lesy. V pátek jsme se ubytovali a šli jsme si popovídat s kamarády z jiných škol. Seznámili jsme se i s trubači ze SLŠ Liptovský Hrádek ze Slovenska.

V sobotu dopoledne všechno vypuklo. Slavnostní zahájení a samotná soutěž. Při soutěži ve vábení jelenů jsme si mohli poslechnout letošního mistra Evropy J. Brtníka. Dopoledne probíhala soutěž souborů a vábičů začátečníků. Odpoledne jsme se těšili na sólisty na lesnice, borlice a pokročilé vábiče. Z naší školy soutěžilo 12 trubačů a 1 vábič. Celá soutěž trubačů probíhala v Rytířském sále kosteleckého zámku. Naší největší nadějí byl Petr Kolář a soubor Sněženka a machři (Petra Kasalová, Petr Kolář a Jaroslav Tesař). Soutěže se zúčastnil i náš učitel, který nás v Písku navštěvuje jednou za měsíc, Ota Švec. Povzbudit nás přijel i pan ředitel Ing. F. Bušina, Ph.D.

Od 17. hod. probíhal koncert lovecké hudby a hned po něm následovalo očekávané vyhlášení výsledků a společná hostina. Při koncertě si každý trubač zatroubil a to se jich zúčastnilo 105. A konečně přišlo očekávané vyhlášení výsledků. Začínalo se od souborů, kterých se soutěže zúčastnilo 19. Naše soubory obsadily místa v druhé polovině startovního pole. Velký soubor obsadil 17. místo a Sněženka s Machry 18. místo. V sólistech na lesnici skončil Petr Kolář na báječném 4. místě. Náš vábič Jakub Steinocher skončil na výborném 6. místě. Každý soutěžící si odnesl malou cenu. První cena ve vábičích, kterou vyhrál V. Karas, byl odstřel jelena siky, který věnovala SLŠ Žlutice. Nejmladšímu účastníkovi bylo 12 let, ten obsadil 3. místo v sólistech na borlici. Po vyhlášení výsledků začala společná oslava, kde se většina studentů seznámila. Druhý den v ranních hodinách jsme vyrazili domů, kam se nám vůbec nechtělo.

Vojtěch Vacek

Hudební kroužek

Hudba k lesnické škole vždycky patřila. Ale doby, kdy se ze studentů dal sestavit symfonický orchestr, jsou nenávratně pryč. Přesto se najdou i dnes mezi studenty vynikající muzikanti, kteří dovedou zúročit své nadání i píli.

Téměř 30 let působil hudební kroužek jako malý orchestr ve složení basovka nebo cello, bicí, kytara, harmonika nebo varhany, čtyři housle, dvě nebo tři trubky a dva klarinety nebo dvě příčné flétny. K tomu jednohlasý (víceměň) pěvecký sbor, podle toho, jak měl kdo čas. Hrály se v zimě české koledy a v létě jihočeské lidové písně. Občas vypomohli i studenti a studentky z ostatních píseckých škol.

Noty jsou pořád stejné, muzikanti se mění, což je výhodou, zvláště když přijedou na Hubertskou starší absolventi, mohou si s námi bez problémů zanotovat nebo i zahrát.

Když si uvědomíte, že se každý rok orchestr asi z jedné třetiny obmění, za tu dobu se vystřídalo přes 200 hudebníků a zpěváků. Někteří z nich dokonce v současnosti působí na škole jako pedagogové.

Trochu to vypadá jako kapelní nekrolog, ale pokud budou hráči a pokud budou mít zájem o hru, jako zatím dosud, jedeme dál.

Od letošního září se dokonce působnost hudebního kroužku rozšířila pod vedením paní vychovatelky Kuntové, která nacvičila se studenty koledy s doprovodem akordeonu a s touto skupinou úspěšně několikrát vystoupila na akcích pořádaných městem. Pokud je známo, připravuje se další rozšíření kapely ve stylu country nebo městského folklóru.

KROUŽEK PLAVÁNÍ

Aktivní odpočinek je důležitý pro všechny manuálně pracující lidi. Pokud člověk pracuje, děje se v jeho těle metabolické procesy, které jednak přetvářejí látky (především cukry) na energii předávanou svalům a jednak při těchto procesech také vzniká odpad - kyselina mléčná, která je odbourávána kyslíkem. Pokud již kyslík v oběhu nestačí kyselinu mléčnou odbourávat, vzniká únava svalů, kterou člověk vnímá ve svalstvu jako bolestivý pocit, který pomine odpočinkem, tedy zastavením pohybové aktivity po dobu, která je nutná k odbourání kyseliny mléčné v unavených svalech.

Čištění se snažíme urychlit pohybovou aktivitou jiné části těla než té, která je právě unavená. Čištění se urychluje intenzivním prokrvením (pohybová aktivita, plavání, změna pracovního rytmu, změna druhu práce) nebo pasivním prokrvením svalů (masáže, saunování, vodní procedury, elektrolyčba).

Kroužek plavání slouží k odpočinku po namáhavé práci lesníka – k aktivnímu odpočinku.

Plavání je velmi důležité pro rychlé odbourávání únavy, navození pohody a k rychlé regeneraci organismu. Napomáhá též k udržování fyzické kondice.

Členové kroužku zdokonalují své plavecké styly, učí se správnému dýchání při plavání a správné poloze těla, aby nesprávnou technikou nedošlo např. k bolestem krční páteře či zad a plaváním se neunavili ještě více, nýbrž aby si odpočinuli.

Do programu kroužku je zařazeno také saunování, které je možné přímo v areálu bazénu tzv. „pára“ nebo vedle plaveckého stadionu je suchá sauna, kam je možno zajít na přání členů kroužku.

Základem plavání je poloha hlavy a dýchání do vody. Pokud budeme plavat s hlavou nad vodou, neubráníme se bolesti krční páteře a navíc máme velký odpor vody, který nás zpomaluje a brzdí. V jakémkoli plaveckém stylu má být hlava v neutrální poloze, tzn. ani předkloněná, ani zakloněná.

Dýchání je pro nové plavce velký problém. Hlavně z toho důvodu, že se bojí, že se jim dostane voda do dýchacích cest. Ale je to základ, proto je třeba naučit se dýchání jako první a pak se až učit plavecký styl, což už bude jednodušší. Nejdůležitější je plynule dýchat a odbourat strach z vdechnutí vody.

- moon -

SOUČIT

Skřivan vylétl vysoko k nebi a byl šťastný. Vylétl tak, jako když vyhodíte do vzduchu hroudu hlíny, která živí vás i vaše blízké. Vystřelil k oblakům jako shluk broků, jako živoucí hmota vystřelená katapultem směrem k povznášejícímu životu. Jeho křídélka se třepotala, kmitající peříčka s kmitočty lovicí vážky, proti blankytnému nebi. Leskla se na horní straně od slunce a zespoda se modrala stínem. Létal zběsile nahoru a dolů, potom stál ve vzduchu, skoro bez změny polohy jako heliový balónek od cikánské komediantky z pouti. Jen se třepotal. Věděl, jak přišel na svět, každý by to měl vědět. To kdysi oral sedlák a se svým volem si nemohl povídat. Kdo by si také povídal s volem? Vždyť jedině, co tato zvířata drží na povrchu světa, je jejich pracovitost za hrob a tmavé nádherné oči. Ta veliká, lesklá černá jablka s dlouhými řasami, kde je vepsán jejich úděl, těžký, krátký a jednoduše tupý. Sedlák byl smutný, že celé dny tráví s volem a prosil Boha, aby mu dal přítele, který by těšil jeho sedřené srdce toužící po rozptýlení. Prosil dlouho a Pán ho neslyšel. Jednou se oráč dopálil a nabral do ztvrdlé, široké dlaně hroudu hlíny a vyhodil ji k nebi. Divil se, že hrouda nepadla a nerozbila se na malé krupičky. Když však vzhlédl k oblakům, všimnul si ptáčka, jenž se klepal ve vzduchu, kdo by se po svém zrodu neklepal, a zpíval a trylkoval, až sedlák pochopil, že to je jeho nová společnost, která mu bude na poli bystřit mysl, aby vnímal hroudy, mouchy a volský zadek jinak než doposud. Dost o skřivánkovi. Přece jen nenese v příběhu tak podstatnou roli, jako ten, který ho sleduje.

Hubený, dlouhý muž stál na polní cestě. Rukou si stínil obličej a pozoroval skřivana. Tobě je hej, kamaráde, ty si lítáš a nikoho nevedeš na smrt. Muž byl skromně oděn a v druhé ruce držel provaz. Na konci šňůry byla smyčka s karabinou, kterou doma připnul k ohlávce upletené z lipového lýčí. V ohlávce, která byla přicvaknutá k provazu, měl hlavu koník. Kulhal. Jak kůň kulhá, má zpečetěný osud. Kůň vlastně nikdy na dlouho nepozná život mrzáka. Vždy jen na dobu nejnútnejší, než mu nastane konec. Pak si s ním s určitou pravděpodobností namastí hubu člověk, který se mu v ryzí lásce a oddanosti druhým nemůže rovnat. Takový osud ho měl potkat. Měl zaplatit životem za svou jankovitost a za zlobu druhých. Muž, který vedl toho nebožáka na jatka do Slavkova, byl podruh, podkoní na statku bohatého pána Mistrovského ...

Popásal se. Stál v ohradě a spokojeně pohyblivým horním pyskem rval štvavnaté trsy trávy, až se mu mezi očima a kornoutovými ušima dělaly boule. Ocasem metal ze strany na stranu a odháněl dotěrné mouchy lačnicí po krvi a po potu. V tu dobu se opodál nudil veliký pes. Čenichal bez cíle a občůrával to, co uznal za vhodný orientační bod. Pod lípou chrápal jeden čeledín. Měl ruce pod hlavou a nohy ve vysokých botách křížem. Vedle něj se povaloval prázdný džbán, jehož sladký obsah, který zbyl po stěnách a na dně, obědvaly včely. Vůně chmele se nesla od té nádoby odpoledním vedrem a prolínala se a míchala se sladkým zápachem hnoje vůní lipových květů. Pes došel k pacholkovi a černým čenichem se dotknul jeho líce. Čeledín se probudil zrovna, když psisko pouštělo žlutavý proud na jeho holinu. Mládenec vyskočil jako na pružinách a kopl psa do žeber, až to zadunělo. Pes kviknul a utekl. Zalezl pod vůz. Ležel a pozoroval slepice. Musím se na něčem pomstít, běželo mu tvrdou žíhanou hlavou. Na slepicích? To ne. Dostal bych výprask, neboť taškařice se slepicemi se neobejdou bez mrtvých. Prasat se bojím, krav je moc ... Tu mu padl do oka pasoucí se koník. Pes vyběhl z pod vozu a prosmýkl se pod ohradou. Koník poplašně zvedl hlavu a uviděl tu slintající potvoru, která se na něj žene. Povyskočil a utíkal. Pes za ním. Hrozným strachem kůň šíleně valil oči. Báł se ohlédnout. Uražený hafan byl ve svém živlu. Cítil, že se ho někdo bojí, že se dočká zadostiučinění za křivdu, jenž na něm byla spáchána pacholkem. Je zajímavé, že někteří jedinci potrestaní dle jejich pohledu neprávem, mají tendenci se mstít na jiných tvorech. Zmocní se jich radost, že z nich má někdo strach, utíká před nimi, jsou opilí svým konáním pomsty na někom, kdo nemůže za jejich bolest a ponížení. Je jim to jedno. Jen ať někdo trpí. Kdokoliv. Jen ať nejsem sám a ať trpí kvůli mně, protože se mi dostalo nespravedlnosti, poněvadž já mám tu moc, já mohu, mám zuby, mám na to sílu! Koník se ze zoufalství pokusil přeskočit ohradu, zadní nohou však praštil do břevna, až se zlomilo. Bolestí skřípnul zuby. Když dopadl, zadní mu vypověděla službu. Hlezno se nepřírozně vyvrátilo dozadu a zlomená holeň podjela do boku. Přeražená kost skřípla ulomenými konci o sebe, že to bylo slyšet. Kůň těžce dopadl na bok do prachu, jenž se zvířil v divokých točících se obloucích. Prach na okamžik koně zahalil. Náraz byl tak silný, že žebra celou plochou poloviny hrudního koše praštila do plic, jako když dudák silně smáčkne měch na konci skladby. Plíce najednou vyrazily do prachu všechn vzduch. Koník se pokusil znovu nadechnout, ale nasál tolik zvířených částic, že ucítil na jazyku jejich podivnou chuť, jakou má hliněná kulička, když ji rozkousnete. Prach mu zalepil sliznici a hrtan, že se rozkašlal. Těžce a bolestivě, že se třásl a duněl celý jícen. Ležel v prachu a díval se před sebe. Slzy mu zahalily obzor, a proto vnímal jen rozmazanou směsí černobílých odstínů. Noha ho bolela, že by se zbláznil, ale nehnul se. Konečně se pořádně nadechl a dlouze vypustil nozdrami vzduch, který zvířil další písek. Slzy mu stékaly po žuchvě z kouta nehybné bulvy a tvořily v srsti tmavou stružku. Čupřina černé hřívy mu zahalila hvězdičku na čele a on začal tušit, že jeho hvězdička také uhasíná. Naprázdno zahrabal přední nohou do vzduchu, jako

by prosil někoho neznámého o pomoc. Cítil, že má odřenou hlavu a tupá bolest mu vystřeluje z nadočnicového oblouku do mozkovny, ve které mu ohlušivě bušil uklidňující se tep. Ještě vydechl a zachrčel. Jak se dostal do stáje si nepamatuje. Ví jedno, ten chlap, co jde s ním po téhle polní cestě, co s ním pluje tetelícím se vzduchem mezi lány pšenice, ho vede někam, odkud není návratu, odkud už nevidí nic, co jeho čisté srdíčko milovalo, odkud nevidí jediný květ. Tak kulhá se svěšenou hlavou a je sám a bezmocný.

Na blatech poskakovala čejka a hledala červíky, z mezičky mezi políčky pozoroval dvojici zajíc. Natáčel slechy s černými špičkami a valil světla s oranžovou duhovkou. Protože to byl starý a zkušený ušák, řekl si, že se nebude míchat do věcí, do nichž mu nic není a zmizel v trnkách. Na volném prostranství by zbytečně moc přitahoval pozornost ptáka kroužícího ve výšině, jehož modravý stín klouzal po zemi. Zajíc takto přežil ne jeden hon. Když uslyší štěkot a halas borlic, příkrčí se a nechá se přejít ...

Muž a kůň došli pod hřeben Staré hory. Zkrátí si cestu, přece nebudou kopeček obcházet. Mezi vinohrady na stráni, kde na babí léto zrály ty zelené a skoro černé krůpěje perel krve země, kde v těžkých hroznech tížily hlavy révy, vedla po spádnicí cesta. Byla zpola zarostlá kavylem, jak ji skoro nikdo nepoužíval. Dvojice se vydala přímo. Kůň zpomalil. Chůze vesměs po třech nohách do kopce mu způsobovala bolest i velkou námahu. Když se koník zadýchal a na krku a na plecích se mu srážela bílá pěna, na níž dorážely mouchy jako smyslů zbavené, chlap se zastavil, poplácal koníka po boku a šeptal mu chlácholivá slova. Odpočívali několikrát. Na hřebeni stojí v metrové trávě třeseň – je tam dodnes. Dnes chřadne a zasychá. Možná, až tam půjdu příště, bude z ní jen mrtvý pahýl prožraný drvoplenem. Tenkrát rodila tak, že jí váha červených korálů, jimiž se každé léto zdobila, ohýbala větve k zemi. Do jejího shovívavého stínu na chvíli muž usedl. Zrovna dozrávali stepní bězci – keře, které se pustí země a nechají se větrem válet po kraji, přičemž rozhazují svá semena. Třešně byly skoro černé, plné rudé šťávy s dužninou měkkou a vláčnou jako slatinné bláto. Muž sáhl po trsu a najednou utrl plnou hrst třešní. Několik jich rozmáčkl a lepkavá, sladká tekutina mu vytryskla mezi prsty. Jedl a plival pecky. Koník hledal v suché třtině zelené sousto. Nic ... muž z několika třešní vyloupal pecky a rozemnul si plody do dlaní. Nabídl koni. Ten si k nastavené dobrotě čichnul a horním pyskem si sousto nahnul do huby. Žvýkal a červená šťáva se mu v několika kapkách srážela na hmatových chlupcích na bradě. Na své utrpení trochu zapomněl. Vzal si druhé a třetí sousto. Zafrkal. Možná se ještě nechtěl vzdát. Možná chtěl bolest přetrpět a dál žít.

Na jedné straně polní cesty se vlnil lán pšenice. Klasy byly zelenomodré. Pšenice ještě měla čas, musela do sebe ještě nasát nějaké to slunce a vláhu, aby jí pak lidé postupně mohli proměnit v chléb. Zato ve zlatém ječmeni, který zrál první ze všech obilnin, jako by se nemohl dočkat chvíle, kdy se promění ve slad, už sekli s kosami sekáči. Měli slaměné klobouky a rozhalené bílé košile. Zpívali a kosy stínaly stébla po stovkách, ta se kácela k zemi, lehala na sebe a věděla, že život, jaký zde v lánu žila, skončil. Při každém švihnutí kos, které zatínaly ostří do slámových brček, se zatřáslo najednou tisíc osin, jež ve slunci připomínaly zlatící se hřbítky vlnek na vodní hladině, vlnky a hřbítky rybek, které plnily vodu láskou. Děvčata svazovala obilí do panáků. Jeden ze sekáčů přestal tít a posunul si klobouk do týla. Setřel z čela pot a z toulce s vodou, jenž mu visel na opasku, vytáhl brousek. Zamračil se. V tetelícím se vzduchu zřel smutnou scénu. Muž se svěšenou hlavou a kůň silně dopadající na nohu. Ostatní sekáči přestali zpívat a mlčky pozorovali vlekoucí se tvory. Jeden utrousil:

„Šohaji, ten to má spočítané.“

Sakra, musím to dělat? Mám právo, takhle nechat zúčtovat s něčím, co je vesměs zdravé, jen kvůli tomu, že by to bylo na obtíž do doby, kdy by se to uzdravilo? Zlomená noha, co to je? Vždyť se může zahojit. Zahojí se zlomené srdce, zahojí se každá rána. Musí se tomu dát jen čas. Čas a péče, víra a zájem. Jako malej jsem měl záškrt. Přežil jsem. Chtěl mě někdo utratit? To je spravedlnost! Zabít ho jen proto, že si nemůže stěžovat? Že je zvíře? Každě přece máme právo na druhou šanci! Zničit tu lehkost, kterou měl, tu eleganci a energii jankovitého mládí, kterou zatím pozbyl, by byl zločin. Proč? Protože už nemůže potěšit mysl a oko pána, který ho teď poslal na jatka? Mě potěší! Jednou bych k němu přišel a on by se vzepjal, vyrazil zadníma dveřma maštale a lítal by po dvoře jako čert. Zase by ržál a rozhazoval štěrky do stran. Zkusím to!

Člověk a kůň si hleděli do očí. Pod kopcem už ležel Slavkov. Oba věděli, že tam nedojdou. Muž viděl několik koní umírat a věděl, že dokud jim v očích svítí jiskřičky, které zřel a rozpoznal jenom ten, kdo tato zvířata miloval, ctil je a rozuměl jim, nic není ztraceno. Kůň, jenž chce opustit svět pozemský má oči vyhaslé a kalné, odevzdané. Tyto oči ale ještě schovávaly život. Nosily smutek a strach, protože viděly konec, leč připraveny na odchod, na ránu z milosti, nebyly. Tahle hlava ještě nečekala na díru, kterou jí do čela vyvrtá kulka, tahle hlava chce ještě dlouho ovládat tělo. Stáli naproti sobě. Nedáš mě, říkal kůň. Víš, že ne, věřil jsem ti celou dobu, jenom jsem trpělivě čekal na tuhle chvíli, na okamžik, kdy si v sobě oba počteme jako v knize. Nekoukej a pohlad' mne. Muž pohladil koně po žuchvě.

Sekáči s dívkami nakládali panáky na žebříňák. Slunce zapadalo a malovalo do růžova nebe, pole a dívkám zvýrazňovalo dolíčky ve tvářích. Na chvíli ustali v práci. Sedlák jim dovezl pivo. Veliký hliněný džbán putoval od úst k ústům a každý, kdo se napil, slastně vydechl a zalesklo se mu bělmo. Každé dívce se při napití vzedmul hrudník, aby při výdechu po posledním hltu zase klesl. Sedlák se bodře zasmál. Dobře splachuje prach ta moje chasa! Grošovaný chladnokrevník zapřažený v žebříňáku zařehťal. Jiné zaržání mu odpovědělo. Člověk s kulhavým koníkem se objevil na horizontu. Sedlák mu poslal děvečku se džbánem v ústretu. Muž, vida přibíhající děvče se zastavil. Udýchaná mu předala džbán. Muž se napil a rukávem si otřel bradu. Děvče vyšvihlo pukrle a hnalo zpátky k chase. Koník šel do nového domova.

Zítřka za něj pánovi zaplatím, ale zachráním ho. Bude se dál radovat a žít, jako já. To víš, na jatka, pěkný hovno!

Jan Poláček

Kdo měl ten nápad

Už nevím, kdo ten nápad měl.
To jednoho dne v šenku
se potkali tři umělci,
co nešetřili sklenku,
tak slovo dalo slovo,
až pili jako duhy
a počali se spolu přít,
kdo lepší než ten druhý.

Ty seděla jsi opodál
a tiše se jím smála,
když jeden pohlédl na tebe,
že krásná ses mu zdála,
hlasem, který povzbudil
už silný lihu žár,
žádal tě, nechť rozsoudíš
ten nekončící svár.

Tak se stalo, že nazítří,
už hodně brzo k ránu,
se sešli všichni tam
u čaje v porcelánu
a v hale kousek za výčepem
hned se do práce dali,
aby to dílo podle tebe
hotové porovnali.

První, malíř, díla znalý,
jen paletu a štětec vzal
a inspirován tělem tvým,
sed na židli a maloval.
Maloval dlouho, v noci, ve dne.
Maloval v každém počasí
a obraz rostl, co čas plynul,
jak v rozměr, tak i do krásy.

Druhý, sochař, v kraji slavný,
tvé křivky v hlínu směle klad
a nedbaje nic bolesti
ať nohou, rukou, krku, zad,
tvořil a celý soustředěn,
jen pot si stíral z čela
a zanedlouho před tebou
už stála socha celá.

Třetí, já, jen básník pouhý,
pero, papír k ruce vzal
a po předchozích úvahách
a vším, co jsem už tehdy znal,
jsem začal škrtat, mazat, psát,
skládat slova a víno pít
a po pár těžkých večerech,
moh dílo zdárně dokončit.

Ti dva, ač věru mistři,
svým dílem, žel však nepoví,
jak ráda snídáš za rozbřesku,
jak ráda trávíš ve vaně
navečer celé věky,
jak choulíváš se u ohně
pod teplem tvojí deky,

jak hledíš s úctou na hory
a zamyšleně do mraků,
jak svojí mírnou povahou
se rovnáš téměř zázraku,
tvé srdce štědrě rozdává
ten nejjemnější klid.
Má spása, moje prokletí
navěky s tebou žít.

Sníh

Když sníh tu padal, sníh,
ticho vesnici zalévá,
Pes pomřel, když spadl...sníh
z omrzlin se krev odlévá.

Vtip zní tichem, sníh,
temnota s ním válčí,
chroustá kosti z výšky sníh
teplo z těla páčí.

Bota nese cvrkot, sníh,
Žleby jako vězení,
kam jen šlápneš, všude sníh,
postel, svatě zjevení.

Běžka lomí skálu, sníh
a k večeri je hlad.
Škola až sem nevidí, je sníh,
běžky, no, tak tak.

Steny bílé všude kol, je sníh,
Lesy mrtvé, žal a bol,
Mě lomí kotník, sníh,
Plazím dechem kol a kol.

Kámen padl po Vánocích, sníh,
lidé prchají na měsíc.
Na měsíc se bojí sníh,
kabát na háku visíc.

Tu leží slabě, sníh,
padl z velké výšky.
Pád byl smrtí, sníh,
smějí se mu myšky.

Smrad se táhne, sníh,
pokoj nebo cimra.
Ruka slábně, sníh,
kdo usnul, ten vyhrál.

Nádherný letní den

Z postele se mě vůbec nechtělo. Zamžoural jsem k oknu. Do pokoje se vkrádalo zaražené svítání. Rozespalý jsem se odštrachal k umyvadlu, do obličejce vhodil pár hrstí studené vody a probral se až o kus dál. Vyšel jsem z domu a řekl si „parádní vzdoušek“. Jen co jsem vešel do lesa, padla na mne parádní nálada. Ptáci zpívali krásným tónem a sluníčko se snažilo prosvítit mlhu, která omývala les v okolí. Šel jsem asi dva kilometry, až jsem byl u jedné paseky, pásly se tam čtyři srny se srnčaty.

Dokázal jsem se na ně dívat asi půl hodiny, ale potom jsem si řekl, že bych mohl jít dál. Po chvíli jsem došel k takové vyhlídce, vzal jsem si dalekohled a pozoroval. Pode mnou se točila řeka, a nad ní lítala volavka a číhala, co by mohla z té řeky ulovit. Jenomže jak jsem tam tak seděl a díval se na přírodu, nevšiml jsem si toho černého mraku nade mnou. To byla chyba.

Najednou začalo pršet a já musel rychle mazat domů, protože nebylo kde se schovat. Ale po zbytek dne jsem měl takový pěkný pocit.

Šumavo, zelená Šumavo

Přijeli jsme narychlo, v botách máme nalito,
Kardík, ten to vede, nějaký pivo ho pak svede,
Tarabič mu z okna mává, ampérmetr přichystává.

Ráno jsme se probudili, na snídani popšíšili, Maňák nám běžky chystá, pomoc, to bude jízda!
Přežili jsme strašnou túru, pučejiřů už máme fůru.

Šumavo má milovaná, díky, žes nám dovolila Vršky a trochu ošoupat běžky.
Konec se nám neúprosně blíží, ještě sbalit poslední lyži.
Byl to týden náročný, zvládli jsme to raz, dva, tři.

V sobotu časně zrána,

otevřela se školní brána.
V autobusu jsme byli směle,
jako by nám hořela koudel u pr...

Ze Šumavy nám přišla zpráva,
že je tam sněhu jako kráva.
Někteří z nás valí oči,
že si snad nohy ve sněhu smočí.

Když jsme byli ještě v Písku,
mysleli jsme na Žleby, tu malou vísku.
Jen jsme vystoupili z autobusu,
hned nás hnali bičem do poklusu.

Šourali jsme se tak sklesle
a divili se, že nás špatně nese.
Avšak pan profesor Maňák volá:
„Hola hou, pokořte tu Šumavu záludnou!“

Pletou se nám barvy vosků,
však běžky vědí, že to chyba našich mozků.
Potom jsme šli na sjezdovku,
překvapilo nás, že stojí víc než stovku.

Někteří z nás svahelem svištěli,
jiní se s ní svým obličejem setkali.
Páni profesori Slaba a Šimůnek, to jsou kádři,
ukázali nám, co k lyžování patří.

Po pár dnech jsme jezdili jako diví,
ale docházely nám naše síly.
A také večery byly plné prasáren,
naše cesty však vedly jen kolem kasáren.
Poslední dny jsme jezdili hodně z vršku
a několikrát si namleli držku.
S tímto lyžařským výcvik ukončíme
a s lyžemi se hrdě rozloučíme.

O oblázku

Na samém okraji lesa v malé chaloupce žil Kořínek s Motýčkou. Oba byli smutní, protože byli v chaloupce sami. Měli syna, toho naverbovali vojáci na frontu. Bylo jim tak velké smutno, že tancovali radostí, když jim do chaloupky zabloudila nějaká hladová veverka či vlaštovka ...

Kořínek se vydal s košíkem na houby. Šel temným a hlubokým lesem, sbíral jednu houbu za druhou. Došel k potoku, o kterém se široko daleko vypráví, že u něj straší ... Najednou opravdu ...

Slyšel nějaký dětský smích, když zavolal: „Je tam někdo u potůčku?“ Ozvalo se: „To jsem přeci já, Koříнку! Oblázek!“

A najednou hup a hop a z oblázku na oblázek skákal oblázkový mužíček ...

Oblázek Kořínka tak rozveselil, že se Kořínek za břicho chytal, jak se smál. A tak se Oblázek rozhodl, že půjde s Kořínkem domů.

Od té doby už dědeček Kořínek s babičkou Motýčkou v chaloupce nebyli sami. A byli šťastni až do smrti.

Konec

